

Затверджено

Рішенням Дирекції

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»

Протокол № 2/24 від 28.06.2024

А.С. Іванців

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ СТРАХОВОГО ПРОДУКТУ

«СТРАХУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗАМОВНИКА АВІАЦІЙНИХ РОБІТ, ПРАЦІВНИКІВ ІНШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЗАДІЯНИХ У ВИКОНАННІ АВІАЦІЙНИХ РОБІТ»

(код страхового продукту ОАСО-ЗАР)

Ця редакція Загальних умов страхового продукту **«Страховання працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт»** діє з 01.07.2024р. та припиняє дію із введенням у дію нової редакції або скасування Загальних умов.

Договір зі страхування працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт (далі - Договір, Договір страхування), укладений за цією редакцією Загальних умов, діє на цих Загальних умовах до закінчення строку його дії, крім випадків внесення відповідних змін до Договору страхування за згодою сторін. Договором страхування може бути звужено та/або уточнено (конкретизовано) обсяг страхового покриття та інші умови страхування, передбачені цими Загальними умовами, якщо це не суперечить Закону.

Загальні умови страхового продукту є основою для укладення договору страхування (його складовою частиною), враховуючи його потреби в страхуванні, з урахуванням його складності, особливостей та специфіки. Умови страхування (обсяг страхового покриття, включаючи конкретний перелік страхових ризиків, страхових випадків, обмежень страхування, місце дії договору страхування та інші) визначаються в договорі страхування при його укладенні відповідно до цих Загальних умов.

Загальні умови страхового продукту **«Страховання працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт»** розроблені та затверджені Страховиком згідно з вимогами [Закону України №1909-IX від 18.11.2021 «Про страхування»](#), та Наказу Державної авіаційної служби України №768 від 05 грудня 2023 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України за №2200/41256 19 грудня 2023р. та інших нормативних актів законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України, а також внутрішніх документів Страховика.

Загальні умови надаються Страхувальнику в паперовій або електронній формі, зокрема засобами електронної пошти та/або шляхом надання посилання на інформацію, що розміщується на веб-сайті Страховика, та/або шляхом надання доступу до такої інформації через особистий кабінет клієнта чи програмний застосунок, або в інший спосіб за домовленістю.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» не пропонує страхові продукти, розроблені відповідно до цих Загальних умов, разом із супутнім/додатковим товаром, роботою або послугою, що не є страховою, як складовою одного пакета страхування.

Договори страхування укладаються на даних Загальних умовах в межах Класу страхування 01 «Страховання від нещасного випадку (у тому числі на випадок виробничої травми та професійного захворювання)», згідно ст.4 Закону України «Про страхування».

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ У ДОГОВОРІ

1.1. У цих Загальних умовах страхового продукту «Страхування працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт» надалі – **Загальні умови** та Договорах «Страхування працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт», надалі – **Договори**, терміни та визначення вживаються в таких значеннях:

1.1.1. **Аварія** - Авіаційна подія без людських жертв, що призвела до серйозного пошкодження чи руйнування повітряного судна, тілесних ушкоджень пасажирів, членів екіпажу чи третіх осіб;

1.1.2. **Авіаційна подія** - подія, пов'язана з експлуатацією повітряного судна, яка відбувається: у разі пілотованого повітряного судна у проміжок часу між посадкою будь-якої особи на борт повітряного судна з метою здійснити політ та часом, коли всі особи, які перебували на борту, залишили повітряне судно; у разі безпілотного повітряного судна з часу, коли повітряне судно готове рушити з місця для виконання польоту, до часу його зупинки після завершення польоту та вимкнення головної силової установки, під час якої:

а) будь-яка особа отримала тілесне ушкодження зі смертельним наслідком або тілесне ушкодження внаслідок:

- перебування в цьому повітряному судні; або
- безпосереднього контакту з будь-якою частиною повітряного судна, у тому числі частиною, що відділилася від повітряного судна; або
- безпосереднього впливу струменя газів реактивного двигуна, крім тих випадків, коли тілесні ушкодження отримані внаслідок природних причин, нанесених самому собі, або нанесених іншими особами, або коли тілесні ушкодження завдані безбілетним пасажиром, які переховуються поза зонами, до яких звичайно відкрито доступ пасажиром та членам екіпажу;

б) повітряне судно зазнає пошкодження або відбувається руйнування його конструкції, у результаті чого: порушується міцність конструкції, погіршуються технічні чи льотні характеристики повітряного судна, та звичайно потребується значний ремонт або заміна пошкодженого компонента повітряного судна, за винятком відмови чи пошкодження двигуна, коли пошкоджено лише один двигун (у тому числі його капоти чи допоміжні агрегати), повітряні гвинти, закінцівки крила, антени, датчики, лопатки, пневматики, гальмівні пристрої, колеса, обтічники, панелі, ступиці шасі, лобове скло, обшивка повітряного судна (наприклад, незначні вм'ятини чи пробоїни) або виникли незначні пошкодження лопатей несучого гвинта, лопатей хвостового гвинта, шасі та пошкодження, що викликані градом чи зіткненням з птахами (у тому числі пробоїни в обтічнику антени радіолокатора); або

в) повітряне судно зникає безвісти чи опиняється в місці, де доступ до нього абсолютно неможливий;

1.1.3. **Авіаційні Правила** - «Авіаційні правила України «Порядок та умови здійснення страхування ризиків цивільної авіації», затверджені Наказом Державної авіаційної служби України № 768 від 05 грудня 2023 року, зареєстровані в Міністерстві юстиції України за №2200/41256 19 грудня 2023р.;

1.1.4. **Авіаційні роботи** - польоти, під час здійснення яких повітряне судно використовується для забезпечення спеціалізованих видів обслуговування (авіаційно-хімічні роботи, аерофотозйомка, патрулювання тощо);

1.1.5. **Авіаційний перевізник (авіаперевізник)** - суб'єкт господарювання, що надає послуги з перевезення пасажирів, вантажу, пошти повітряним транспортом;

1.1.6. **Авіаційний персонал** - особи, які пройшли спеціальну фахову підготовку, мають відповідне свідоцтво і здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження;

1.1.7. **Авіація загального призначення** - авіація, що не використовується для здійснення комерційних повітряних перевезень і виконання авіаційних робіт;

1.1.8. **Вигодонабувач** – особа, яка, у відповідності зі своїм Страховим інтересом, має право на отримання страхової виплати згідно з умовами Договору та/або відповідно до законодавства.

1.1.9. **Вимушена посадка** – посадка ПС, яка була здійснена в умовах крайньої необхідності з метою запобігання аварії або катастрофи, збільшенню розміру збитку чи людським жертвам, після якої продовження польоту є неможливим з технічних або інших причин.

1.1.10. **Додатково застрахована особа (ДЗО)** - фізична та/або юридична особа, окрім Страхувальника, яка має страховий інтерес до об'єкта страхування за класом страхування 11 (підклас 1), який знаходиться під страховим захистом на умовах Договору.

1.1.11. **Екіпаж** – це Авіаційний персонал, який у встановленому порядку безпосередньо керує Повітряним судном та обслуговує його під час польотів.

1.1.12. **Експертна установа з розслідування Авіаційних подій** - Національне бюро розслідувань на транспорті (сайт - <https://nbaai.gov.ua>), що знаходиться у підпорядкуванні Міністерства інфраструктури України.

1.1.13. **Експлуатант** - юридична або фізична особа, яка експлуатує чи пропонує послуги з експлуатації аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика).

1.1.14. **Застереження/ Положення** - стандартизовані, уніфіковані умови авіаційного страхування, які застосовуються на міжнародному страховому ринку авіаційних ризиків і мають власну аббревіатуру, прийняті та використовуються андеррайтерами, міжнародними страховими/ перестраховими компаніями під час страхування ризиків цивільної авіації;

1.1.15. **Застрахована особа** – фізична особа, визначена Страхувальником у Договорі страхування, життя, здоров'я, працездатності якої є об'єктом страхування за таким Договором;

1.1.16. **Інцидент** - подія, крім Авіаційної події, що пов'язана з експлуатацією повітряного судна і впливає або може вплинути на рівень безпеки його експлуатації;

1.1.17. **Катастрофа** - Авіаційна подія з людськими жертвами, що призвела до загибелі або зникнення безвісти когось із пасажирів, членів екіпажу або третіх осіб, а також у разі отримання ними тілесних ушкоджень зі смертельним наслідком під час:

а) перебування у цьому повітряному судні;

б) безпосереднього зіткнення з будь-якою частиною повітряного судна, включаючи частини, що відокремилися від цього повітряного судна;

в) безпосередньої дії струменя газів реактивного двигуна;

г) зникнення безвісти повітряного судна.

До катастроф також належать випадки загибелі когось із осіб, які перебували на борту, у процесі їх аварійної евакуації з повітряного судна.

У разі отримання тілесних ушкоджень, внаслідок яких протягом 30 (тридцяти) діб з часу Авіаційної події настала смерть, вони класифікуються як тілесні ушкодження зі смертельним наслідком;

1.1.18. **Комерційна авіація** - авіація, що використовується для регулярних або нерегулярних повітряних перевезень пасажирів, пошти або вантажу та виконання авіаційних робіт за плату або за договором найму;

1.1.19. **Компетентні органи** – органи, до компетенції яких належить розслідування причин події та/або ліквідація їх наслідків, роз'яснення та висновки яких відповідно до чинного законодавства України є необхідними та достатніми доказами для визнання події страховим випадком. В залежності від характеру збитку, до Компетентних органів, зокрема, відносяться: Державна авіаційна служба, органи Міністерства внутрішніх справ України, органи ДСНС України та інші.

1.1.20. **Надзвичайна подія** - пов'язана з використанням повітряного судна подія, що не відповідає визначенню термінів "авіаційна подія", "серйозний інцидент" чи "інцидент", пов'язана з технічним обслуговуванням, ремонтом, зберіганням, транспортуванням, під час якої настав один з таких наслідків:

а) загибель або тілесні ушкодження особи під час її перебування на борту повітряного судна внаслідок необережних або умисних дій самого потерпілого чи інших осіб, не пов'язаних з порушенням функціонування повітряного судна та його систем;

б) загибель або тілесні ушкодження особи, яка без достатніх підстав або документів самовільно проникла за межі зон у повітряному судні, куди доступ пасажирам та членам екіпажу заборонено; в) загибель або тілесні ушкодження особи, яка перебувала на борту повітряного судна, внаслідок впливу зовнішнього середовища після вимушеної посадки повітряного судна за межами аеродрому;

г) загибель або тілесні ушкодження особи, яка перебувала поза межами повітряного судна, внаслідок безпосереднього контакту з повітряним судном або його елементами;

г) руйнування або серйозне пошкодження повітряного судна на землі, що призвело до порушення міцності його конструкції або погіршення льотно-технічних характеристик внаслідок впливу зовнішнього середовища або порушення технології обслуговування, правил зберігання транспортування;

1.1.21. **Максимальна злітна маса** - максимальна сертифікована злітна маса Повітряного судна;

1.1.22. **Пасажир** - фізична особа, яка перевозиться повітряним судном за згодою перевізника відповідно до договору перевезення, крім членів екіпажу та додаткових спеціалістів на борту повітряного судна, працівників експлуатанта повітряного судна, уповноваженого представник а відповідного національного органу регулювання та осіб, які супроводжують вантаж;

1.1.23. **Повітряне судно (ПС)** - апарат, що підтримується в атмосфері у результаті його взаємодії з повітрям, відмінної від взаємодії з повітрям, відбитим від земної поверхні.

1.1.24. Повітряне судно на землі - перебування Повітряного судна на земній/ водній поверхні (включаючи буксирування Повітряного судна), коли воно не перебуває у польоті та не здійснює руління.

1.1.25. Подія, що має ознаки страхового випадку (Подія) – це подія, визначення якої відповідає змісту страхового ризику за цими Загальними умовами, що фактично настала, та з настанням якої на певних осіб, визначених Договором, згідно з умовами такого Договору і даних Загальних умов, покладено виконання конкретних обов'язків. У подальшому така подія може бути як визнана, так і не визнана у якості Страхового випадку.

1.1.26. Політ - рух повітряного судна, що відбувається з моменту початку розбігу для зльоту, або спроби зльоту, в повітрі і до закінчення пробігу після посадки повітряного судна (для вертольотів - період, коли обертання гвинтів відбувається під дією сили двигуна, силою інерції, створеної двигуном, або під дією авторотації);

1.1.27. Руління - рух Повітряного судна під дією своїх двигунів (але не у польоті), включаючи тимчасову зупинку під час такого руху;

1.1.28. Серйозний інцидент - інцидент, обставини якого вказують на те, що мала місце висока імовірність Авіаційної події під час експлуатації повітряного судна, який у випадку пілотованого повітряного судна відбувається з моменту, коли будь-яка особа піднімається на борт повітряного судна з метою здійснення польоту, до моменту, коли всі особи, що перебували на борту, залишили повітряне судно, або, у випадку безпілотного повітряного судна, відбувається з моменту, коли повітряне судно готове рушити з місця з метою виконання польоту, до моменту його зупинки в кінці польоту та вимкнення основної силової установки;

1.1.29. Спеціальні права запозичення (СПЗ) - міжнародний резервний актив, створений Міжнародним валютним фондом з метою доповнення наявних міжнародних резервних активів, у вигляді "кошика" із п'яти валют, склад яких переглядається кожні п'ять років. Вартість спеціальних прав запозичення визначається щоденно;

1.1.30. Сторони – спільна назва Страхувальника і Страховика, як сторін Договору страхування;

1.1.31. Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору зобов'язаний провести Страхову виплату в разі настання Страхового випадку;

1.1.32. Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок) – плата у грошовій формі за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний сплатити Страховику згідно з Договором;

1.1.33. Страхове покриття – сукупність строкових, територіальних та вартісних складових страхового захисту, що надається відповідно до Договору. Обсяг страхового покриття, включаючи конкретний перелік страхових ризиків, страхових випадків, об'єкт, що підлягає страхуванню, варіант страхування (у разі його передбачення у загальних умовах страхового продукту), визначаються в договорі страхування в разі його укладення відповідно до Загальних умов страхового продукту;

1.1.34. Страхове розслідування - комплекс заходів та дій Страховика або уповноваженої ним особи, спрямованих на встановлення факту, причин, наслідків та обставин події, яка має ознаки страхового випадку, з метою прийняття рішення про визнання або невизнання випадку страховим та визначення розмірів заподіяної шкоди/ збитку;

1.1.35. Страховий випадок – подія, передбачена Договором, ризиквиникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити Страхову виплату особі, визначеній у Договорі, або відповідно до законодавства.

1.1.36. Страховий інтерес - матеріальна заінтересованість та/або потреба Страхувальника (ДЗО) у страхуванні ризиків, пов'язаних з експлуатацією аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика).

1.1.37. Страховий тариф – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений строк страхового покриття;

1.1.38. Страховик – ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», код ЄДРПОУ 35392462;

1.1.39. Страхувальник - особа, яка уклала зі Страховиком Договір або є страхувальником відповідно до законодавства. Зокрема, Страхувальниками можуть бути: експлуатанти і власники цивільних повітряних суден комерційної авіації; експлуатанти повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських; власники цивільних повітряних суден комерційної авіації; власники повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських; розробники, виробники цивільної авіаційної техніки, організації з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, навчальні заклади - на час виконання навчально-тренувальних польотів;

1.1.40. **Строк страхового покриття** - період, протягом якого діє Страхове покриття та в разі настання Страхового випадку під час дії якого Страховик зобов'язаний здійснити Страхову виплату відповідно до умов Договору;

1.1.41. **Треті особи** - фізичні та юридичні особи, які не пов'язані зі Страхувальником договірними зобов'язаннями (у тому числі договором перевезення) та які не є працівниками Страхувальника або не діють за його дорученням, а також не є:

- членами екіпажу ПС або іншого авіаційного персоналу;
- пасажирями, яких перевозить або повинно перевозити ПС;
- службовцями Страхувальника або його діловими партнерами.

1.1.42. **Уповноважений орган з питань цивільної авіації** (в частині повітряних суден, зареєстрованих у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України) – Державна авіаційна служба України (Державіаслужба). Згідно з "Положенням про Державну авіаційну службу України", затвердженим постановою Кабінету Міністрів України №520 від 08.10.2014 № 520: Державна авіаційна служба (Державіаслужба) є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України та є уповноваженим органом з питань цивільної авіації на території України та/або щодо ПС, зареєстрованих в Україні;

1.1.43. **Цивільне повітряне судно** - повітряне судно, що не належить до Державних повітряних суден.

1.1.44. Інші терміни, що використовуються у цих Загальних умовах, вживаються у значеннях, наведених в Повітряному кодексі України та Законі України "Про страхування".

2. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ

2.1. Договір укладається в письмовій формі з дотриманням вимог чинного законодавства України, встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у паперовій формі.

2.2. Договір укладається на підставі ліцензії на здійснення діяльності із страхування, отриманої у порядку, передбаченому чинним законодавством України, та яка відповідає класу страхування 01 («Страхування від нещасного випадку (у тому числі на випадок виробничої травми та професійного захворювання»)), згідно ст.4 Закону України «Про страхування».

2.3. Договір укладається українською мовою, згідно вимог законодавства України про мови.

2.4. Для укладення Договору, Страхувальник усно заявляє про свій намір укласти договір страхування та надає Страховику інформацію, необхідну для укладення Договору у паперовій формі.

2.5. При укладенні Договору, Страхувальник зобов'язаний:

2.5.1. повідомити Страховику та/або страховому посереднику всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику і розміру страхового платежу за Договором, якщо ці обставини невідомі та/або не можуть бути відомими Страховику. Істотними визнаються обставини, що зазначаються в Індивідуальних умовах Договору страхування, у тому числі, відомості про об'єкт страхування, наявність страхового інтересу конкретної особи, інформація про обраний Страхувальником розмір страхової суми, строк дії Договору, періоди страхового покриття тощо;

2.5.2. надати Страховику документи, що ідентифікують особу Страхувальника, згідно з вимогами Закону «Про страхування»;

2.5.3. на вимогу Страховика, надати додаткову інформацію чи документи, що надають дозвіл на володіння (експлуатацію) повітряного судна, дані якого вказуються у Договорі.

2.6. Якщо після укладення Договору буде встановлено, що Страхувальник навмисно надав Страховику неправдиві відомості про обставини, зазначені у п.2.5 цих Загальних умов та/або навмисно приховав від Страховика обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику, Страховик має право відмовити Страхувальнику (особі, що має право на отримання страхової виплати) у страховій виплаті.

2.7. Договір складається з Частини 1 «Індивідуальні умови Договору страхування», надалі - **Індивідуальні умови**, Частини 2 «Загальні умови Договору страхування», якою можуть бути ці Загальні умови, а також підписаних Сторонами Додаткових угод до Договору страхування, які, зокрема:

2.7.1. Містять прізвища та імена застрахованих працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт;

2.7.2. можуть містити Застереження/ Положення, що відповідають умовам Лондонської міжнародної асоціації андеррайтерів (International Underwriting Association), перелік яких **міститься** у Частині 1

«Індивідуальні умови Договору страхування», а номери (коди) і зміст яких відсутні у п.16 цих Загальних умов.

2.8. Використання цих Загальних умов у якості Частини 2 Договору здійснюється відповідно до п.178 «Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування», затвердженого Постановою Правління Національного банку України (НБУ) № 182 від 25 грудня 2023 року.

2.9. Ці Загальні умови затверджені рішенням Дирекції ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» згідно Протоколу № 2/24 від 28.06.2024.

2.10. Частина 1 «Індивідуальні умови Договору страхування» укладається у паперовій формі у двох примірниках, по одному для кожної Сторони, та підписується Страховиком і Страхувальником.

2.10.1. В Індивідуальних умовах конкретного Договору страхування може бути звужено та/або уточнено (конкретизовано) обсяг страхового покриття (у тому числі визначені цими Загальними умовами ознаки, причини та/або умови настання події, у разі наявності яких подія може бути визнана страховим випадком), перелік обмежень страхування та/або винятків зі страхових випадків, права і обов'язки сторін Договору та інші умови страхування, передбачені цими Загальними умовами.

2.11. Ці Загальні умови розміщуються за посиланням <https://exposk.com.ua/insuranceprodukts/prog28.html> на сайті Страховика. У разі, якщо ці Загальні умови є Частиною 2 Договору страхування, Страховик приймає на себе зобов'язання, на письмову вимогу Страхувальника, відтворити примірник Частини 2 (дані Загальні умови) на паперовому носії, а також, впродовж 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання такої вимоги, передати Страхувальнику підписаний Страховиком (підпис, посвідчений відтиском печатки) примірник Частини 2 особисто або поштовим відправленням з описом вкладення.

2.12. Страховик приймає на себе зобов'язання, на письмову вимогу Страхувальника, відтворити примірник Договору в цілому на паперовому носії, а також, впродовж 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання такої вимоги, передати Страхувальнику підписані Страховиком (підпис, посвідчений печаткою) 2 (два) примірники Договору через кур'єра або поштовим відправленням. У такому разі,

2.13. Страхувальник підписує один із отриманих від Страховика примірників Договору, і впродовж 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання, направляє Страховику вказаний підписаний примірник Договору через кур'єра або поштовим відправленням.

2.14. На вимогу Страхувальника, Страховик, у погодженні зі Страхувальником строки, повинен оформити Страховий Сертифікат, яким посвідчується укладення Договору.

2.14.1. Страховий Сертифікат повинен містити:

- номер та дату видачі;
- підставу видачі (номер, дата видання та назва відповідного Договору);
- найменування Страховика;
- найменування/ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) Страхувальника;
- перелік страхових ризиків;
- страхову суму;
- географічні межі дії/ місце дії;
- строк дії Договору;
- кількість Застрахованих осіб.

У Страховому Сертифікаті додатково може бути зазначено:

- найменування/ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) Експлуатанта Повітряного судна;
- найменування/ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) Додатково застрахованих осіб;
- тип повітряного судна;
- державний і реєстраційний знаки ПС або тимчасовий обліковий знак ПС;
- види польотів;
- види діяльності;
- інші особливості умов страхування, в тому числі перелік Застережень/ Положень.

2.14.2. Прізвища та імена застрахованих працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, вносяться до Страхового Сертифіката або у додаток до Страхового Сертифіката, який є його невід'ємною частиною, і засвідчуються підписами та печатками (у разі їх наявності) Страховика і Страхувальника.

2.15. Підписанням Договору Страхувальник надає дозвіл Страховику (його представникам, страховим посередникам) розкривати будь-яку інформацію, що, відповідно до законодавства України, становить таємницю страхування (зокрема, індивідуальну інформацію про клієнта, його страховий інтерес та

фінансовий стан), та яка стала відома Страховику (його представникам, страховим посередникам) у зв'язку з укладанням та/або виконанням Договору, третім особам (в тому числі, але не обмежуючись, державним та судовим органам у порядку, встановленому законодавством України, іншим страховиком, перестраховиком, страховим посередником, аудитором, актуарієм, іншим особам, яким Страховик доручив виконання частини діяльності із страхування, а також працівникам перелічених осіб) з метою виконання вимог законодавства України, вказаного Договору, а також договорів, укладених Страховиком із третіми особами.

3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

3.1. Згідно з Договором, Страхувальник зобов'язується сплатити страховий платіж у визначені Договором терміни і розміри та виконувати інші умови Договору і цих Загальних умов, а Страховик бере на себе зобов'язання здійснити страхову виплату особі, визначеній Договором страхування відповідно до умов Договору та/або законодавства - у разі настання страхового випадку, включаючи смерть, встановлення інвалідності, тимчасову втрату працездатності, внаслідок настання події, на випадок виникнення якої проводиться страхування (страхового ризику), під час використання (експлуатації) Повітряного судна, зазначеного у Договорі.

3.2. **Предметом Договору** є передача Страхувальником за плату ризику, пов'язаного з Об'єктом страхування, зазначеним у п.3.3 цих Загальних умов, Страховику на умовах, визначених Договором страхування та Авіаційними Правилами.

3.3. **Об'єктом страхування** є: життя, здоров'я, працездатність працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт.

4. СТРАХОВИЙ РИЗИК. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВИЗНАННЯ ПОДІЇ СТРАХОВИМ ВИПАДКОМ

4.1. **Страховими ризиками** є події, на випадок виникнення яких проводиться страхування, що можуть призвести до заподіяння шкоди життю, здоров'ю, працездатності Застрахованих осіб (загибелі/ смерті Застрахованої особи, тимчасової втрати нею працездатності, встановлення їй інвалідності), а саме:

4.1.1. працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт.

4.2. Додатково до страхового покриття за Договором, за умови відповідного зазначення в Індивідуальних умовах, можуть включатись воєнні та пов'язані з ними ризики, а також інші ризики, пов'язані з Об'єктом страхування.

4.3. **Страховим випадком** вважається подія, передбачена Договором, з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити страхову виплату Застрахованій особі (спадкоємцю), а саме: смерть/ загибель Застрахованої особи, тимчасова втрата нею працездатності, встановлення їй інвалідності внаслідок настання події, на випадок виникнення якої здійснюється страхування (страхового ризику).

5. ВИНЯТКИ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Не може бути кваліфікована у якості Страхового випадку подія, пов'язана із вказаним у Договорі Повітряним судном, яке:

5.1.1. виконує політ з порушенням вимог Авіаційних правил "Загальні правила польотів у повітряному просторі України", "Керівництва з льотної експлуатації" даного Повітряного судна, "Керівництва з виконання польотів", а також інших вимог, що встановлюються нормативно- правовими актами в галузі цивільної авіації;

5.1.2. використовується з метою, що заборонена законодавством або відрізняється від зазначеної у Договорі страхування (Додатковій угоді до Договору);

5.1.3. перебуває поза географічними межами дії Договору, зазначеними у п.6.2. Індивідуальних умов, за винятком форс-мажорних обставин та випадків крайньої необхідності, коли такі порушення були допущені з метою запобігання заподіянню більшої шкоди, втрат і збитків;

5.1.4. експлуатується особою, що не має відповідного свідоцтва пілота /авіаційного фахівця або не допущена у порядку, встановленому законодавством, до виконання польотів на відповідному Повітряному судні при його експлуатації;

- 5.1.5. експлуатується особою (особами), що знаходились у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння;
- 5.1.6. виконує зліт чи посадку або спробу зльоту чи посадки в місцях, що не відповідають вимогам, встановленим "Керівництвом з льотної експлуатації" даного повітряного судна, "Керівництвом з виконання польотів", за виключенням форс-мажорних обставин;
- 5.1.7. транспортується за допомогою будь-яких транспортних засобів, за винятком випадків, коли таке транспортування є наслідком страхового випадку, а також за винятком випадків, коли Повітряне судно знаходиться на землі в управлінні інженерно-технічного складу, що здійснюють таке управління в ході виконання своїх службових обов'язків, включаючи буксирування Повітряного судна спеціально призначеним для цього буксиром у межах аеропорту/ злітно- посадкового майданчику/ вертодрому;
- 5.1.8. перевантажене, тобто перевищена його максимальна злітна маса, встановлена відповідно до "Вимог льотної експлуатації" для типу Повітряного судна, що відповідає Договору;
- 5.1.9. Здійснює політ у несправному стані, про який було відомо до початку польоту, окрім випадків, коли командиром Повітряного судна, відповідно до "Керівництва з льотної експлуатації" та переліку мінімального обладнання (Minimum Equipment List) приймається рішення про здійснення польоту. Страхувальник повинен гарантувати наявність на ПС погодженого переліку мінімального обладнання, в іншому випадку відмова будь-якого компоненту ПС мусить бути усунена Страхувальником до початку польоту.
- 5.2. За цими Загальними умовами, не підлягають відшкодуванню шкода (збитки), які стали наслідком або були збільшені внаслідок:
- 5.2.1. Викрадення, крадіжки зі зломом, пограбування, скоєного по відношенню до Повітряного судна, вказаного у Договорі.
- 5.2.2. Навмисних чи злочинних дій Страхувальника, його службовців чи будь-яких осіб, що діють за дорученням Страхувальника чи з його відома, а також порушення правил навігації чи "Посібника з виконання польотів повітряного судна", за винятком випадків крайньої необхідності, коли такі порушення були допущені з метою запобігання заподіяння більшої шкоди, втрат і збитків.
- 5.2.3. Будь-якого прямого або непрямого покриття стосовно будь-яких ризиків походженням з Росії чи Білорусі стосовно фізичних чи юридичних осіб, а також будь-якого покриття для ПС, запчастин та двигунів, наданих в оренду прямо чи опосередковано російським чи білоруським організаціям (або їх філіям) або для використання в Росії або Білорусі. Виключаючи також будь- які збитки, відповідальність, витрати або видатки, спричинені або що виникли внаслідок поточного російсько-українського конфлікту та/або будь-якого розширення такого конфлікту, включаючи, але не обмежуючись, будь-які втрати в Україні, Росії, Криму, Донецькій та Луганській областях та/або інших окупованих територіях та Білорусі.

6. СТРАХОВА СУМА

- 6.1. Розмір Страхової суми зазначається у Частині 1 «Індивідуальні умови Договору страхування». Страхова сума не повинна становити менш як 300 000 (триста тисяч) гривень на кожному Застраховану особу.

7. СТРАХОВИЙ ТАРИФ, СТРАХОВА ПРЕМІЯ ТА ПОРЯДОК ЇЇ ВНЕСЕННЯ

- 7.1. Розмір Страхового тарифу зазначається у Частині 1 «Індивідуальні умови Договору страхування».
- 7.2. Страхова премія (платіж) дорівнює добутку Страхової суми і Страхового тарифу.
- 7.3. Страховий платіж підлягає сплаті у розмірі і порядку, визначеному в Індивідуальних умовах.
- 7.3.1. У період строку дії Договору, у випадку, коли страхова премія або її чергова частина (у разі сплати страхової премії частинами) не сплачена Страхувальником у зазначений у Договорі граничний термін, дія страхового захисту за цим Договором припиняється у порядку, вказаному в Індивідуальних умовах. Після погашення заборгованості, дія страхового захисту, якщо це зазначено в Індивідуальних умовах, може бути відновлена, про що Страховик письмово повідомляє Страхувальника та одночасно Державіаслужбу.

8. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ. ПОРЯДОК НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ДОГОВОРОМ

- 8.1. Договір може укладатися на строк від однієї доби до одного року.
- 8.2. Договір страхування набирає чинності з 00 годин 00 хвилин за київським часом та закінчується о 23 годині 59 хвилин за київським часом дат, що зазначені у Частині 1 "Індивідуальні умови Договору страхування" відповідно як дати початку та закінчення строку дії Договору.

8.3. Дія Договору страхування продовжується, в залежності від нижчезазначених обставин, наступним чином: у разі коли Повітряне судно (ПС) о 23 годині 59 хвилин за київським часом на дату закінчення строку дії Договору перебуватиме у повітрі, дія Договору продовжується до закінчення польоту і посадки ПС на аеродромі пункту призначення (коли пасажери залишать перон аеропорту та/або коли закінчатиметься операція з розвантаження ПС; коли закінчатиметься післяпольотні роботи та/або застраховані особи залишать ПС (закінчать висадку)).

8.4. Договором (Індивідуальними умовами) визначається територія (географічні межі/ місце дії), на яку поширюється Страхове покриття за Договором, а також обмеження щодо конкретних територій, на які Страхове покриття не поширюється (згідно із Застереженням LSW 617H "Положення щодо виключення географічних зон", наведеним у п.16 цих Загальних умов).

8.5. Договір не діє на територіях України, що перебувають у тимчасовій окупації, та територіях, непідконтрольних офіційній українській владі, які визнані такими відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» та Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 376 від 28 лютого 2025 р. «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» зі змінами та доповненнями на момент події, що має ознаки страхового випадку, а у разі їх скасування – інших аналогічних нормативних актів чинного законодавства. У будь-якому разі дія Договору не поширюється на території, що офіційно оголошені зонами бойових дій, воєнних конфліктів, зонами, що підпадають під санкції ООН.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ТА/АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. Ознайомитися з умовами Договору та цими Загальними умовами.

9.1.2. Одержувати від Страховика інформацію, що стосується умов Договору.

9.1.3. Ініціювати дострокове припинення дії Договору згідно із законодавством України.

9.1.4. Подати заяву на повернення страхового платежу у випадку, передбаченому у п.14.11 Загальних умов, одночасно із наданням копії такої заяви до Уповноваженого органу з питань цивільної авіації (Державіаслужби), з відміткою Державіаслужби про отримання вказаної копії заяви.

9.1.5. Отримати дублікат Частини 1 «Індивідуальні умови Договору страхування» у разі втрати оригіналу документу протягом строку дії Договору, для чого Страхувальнику потрібно звернутися до Страховика з письмовою заявою про видання дублікату.

9.1.6. Ініціювати внесення змін і доповнень до умов Договору та/або дострокове припинення дії Договору на умовах, передбачених Договором, за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення.

9.1.7. Отримувати інформацію про стан розгляду Страховиком документів щодо Події.

9.1.8. У разі винесення Страховиком рішення про відмову у проведенні страхової виплати, оскаржити в судовому порядку таке рішення Страховика.

9.2. Страхувальник зобов'язаний:

9.2.1. Ознайомитись з Авіаційними Правилами і Договором страхування.

9.2.2. **Повідомити в будь-який спосіб, за умови можливості підтвердження факту здійснення такого повідомлення, Застраховану особу про укладений на її користь договір страхування, і якщо така особа протягом 30 календарних днів не повідомила Страховика про наявність заперечень проти укладення договору страхування, такий договір вважається укладеним на її користь;**

9.2.3. Вносити страхові премії (платежі) у розмірах і в терміни, визначені Індивідуальними умовами.

9.2.4. Під час укладання Договору та протягом строку його дії своєчасно надавати інформацію Страховикові (не пізніше 1 (одного) робочого дня з дати, коли Страхувальник дізнався або повинен був отримати інформацію) про зміну обставин, вказаних у Договорі та які мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

9.2.5. Повідомляти Страховика про інші чинні договори страхування щодо об'єкта страхування за Договором.

9.2.6. Вживати всіх заходів для усунення обставин, що підвищують ступінь страхового ризику, для запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання Події, в тому числі, виконувати відповідні рекомендації Страховика.

9.2.7. На вимогу Страховика, у разі збільшення ступеня страхового ризику, укласти додаткову угоду до Договору (переоформити Індивідуальні умови) про внесення відповідних змін та сплатити додатковий страховий платіж (премію).

9.2.8. Повідомити Страховика про настання Події, що може бути визнана Страховим випадком, у термін, передбачений умовами розділу 10 цих Загальних умов.

9.2.9. У разі настання події, що може бути визнана страховим випадком (Події), вчиняти дії згідно з розділом 10 Загальних умов, повідомляти Страховика про можливі позови, пред'явлені обвинувачення чи претензії у зв'язку з такою Подією, а також здійснювати необхідні дії для надання Страховику всієї необхідної інформації для прийняття рішення щодо визнання Події у якості страхового випадку, встановлення обставин та причин настання Події, визначення розміру збитків/ шкоди.

9.2.10. Вжити заходів, необхідних для реалізації Страховиком права вимоги до осіб, інших, ніж Страхувальник, і які винні у настанні страхового випадку.

9.2.11. Надавати на усний та/або письмовий запит Страховика інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для здійснення належної перевірки, актуалізації даних, а також для виконання Страховиком інших вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

9.2.12. Вживати всіх можливих заходів, що дозволяють забезпечувати:

9.2.12.1. дотримання правил навігації, розпоряджень і вимог уповноважених компетентних органів щодо безпеки польотів, правил експлуатації і технічного обслуговування Повітряного судна усім своїм льотним, технічним і обслуговуючим персоналом;

9.2.12.2. придатність Повітряного судна до польоту перед початком кожного польоту;

9.2.12.3. належне і своєчасне заповнення бортового (технічного) журналу, польотної документації та інших обов'язкових документів, відповідно до чинних правил Державіаслужби, і надання на ознайомлення зазначених документів на вимогу Страховика або його уповноважених представників.

9.3. Страховик має право:

9.3.1. При укладенні Договору ознайомитися з усією інформацією, наданою Страхувальником і необхідною для визначення ступеня ризику.

9.3.2. Перевіряти достовірність інформації та документів, наданих Страхувальником, а також виконання (дотримання) умов Договору.

9.3.3. Укладати, на власний розсуд, договори перестрахування щодо своїх зобов'язань за цим Договором (додатковою угодою до Договору, надалі – Угода) та передавати в необхідному обсязі відомості цього Договору (Угоди) та відомості, отримані під час виконання цього Договору (Угоди) перестраховикам для оцінки ними ризику і проведення перестрахування.

9.3.4. На власний розсуд, визначати необхідність направлення на місце Події свого представника (разом із представником Страхувальника, якщо сторонами Договору не погоджено інше), скласти Акт огляду місця Події (огляд може проводитись у присутності представника Компетентних органів).

9.3.5. З'ясовувати причини, обставини та наслідки настання Події, перевіряти всі надані Страхувальником документи, направляти запити в Компетентні органи з питань, пов'язаних із розслідуванням причин настання Події і визначенням розміру збитку; самостійно проводити розслідування для з'ясування причин та обставин настання Події; брати участь у проведенні рятувальних робіт, здійснювати необхідні для цього заходи;

9.3.6. Ініціювати внесення змін і доповнень до умов Договору та/або дострокове припинення дії Договору на умовах, передбачених Договором, з письмовим повідомленням Страхувальника про причини прийняття такого рішення.

9.3.7. У разі зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, та (або) збільшення ступеня страхового ризику протягом строку дії Договору, та/ або у разі, якщо до національного чи міжнародного законодавства під час дії цього Договору буде внесено зміни, які викликатимуть необхідність зміни фінансових зобов'язань за цим Договором (або за договорами перестрахування зобов'язань Страховика за цим Договором), Страховик має право ініціювати внесення змін до цього Договору з відповідним перерахунком суми страхового платежу.

9.3.8. Отримати від Страхувальника всі документи, необхідні для реалізації права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток (шкоду), якщо це особа інша, ніж Страхувальник.

9.3.9. Відмовити у страховій виплаті або зменшити її розмір, або відстрочити страхову виплату у випадках, передбачених Договором.

9.3.10. У разі необхідності, направляти запити про надання відомостей щодо Події, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини цієї Події, а також самостійно або із залученням у встановленому законодавством порядку інших осіб з'ясовувати причини, наслідки та обставини Події.

9.3.10.1. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, заклади охорони здоров'я, юридичні особи, які володіють інформацією про обставини Події, зобов'язані в порядку, встановленому законом, надсилати протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня надходження відповідного запиту Страховику (уповноваженій ним особі) відповіді на запити про надання відомостей та копій документів, пов'язаних із цією Подією, у тому числі дані, що містять інформацію з обмеженим доступом. При цьому Страховик, а також його керівники та/або його посадові та уповноважені ним особи несуть передбачену законом адміністративну, кримінальну та цивільно-правову відповідальність за розголошення інформації з обмеженим доступом.

9.3.11. В процесі проведення розслідування обставин настання Події:

9.3.11.1. відстрочити прийняття рішення про виплату/ відмову у страховій виплаті на період проведення Страхового розслідування з письмовим повідомленням Страхувальника про таке рішення, але не більше, ніж на 90 (дев'яносто) календарних днів з моменту прийняття Страховиком рішення про таке розслідування. У будь-якому випадку, строк Страхового розслідування автоматично продовжується на період очікування офіційних відповідей від Компетентних органів;

9.3.11.2. виступати, за письмовою згодою Страхувальника, в судових або арбітражних інстанціях, або перед заявниками претензій від його імені; вести або здійснювати повний контроль всіх переговорів і укладати угоди про відшкодування збитку, заподіяного(ї) страховим випадком;

9.3.11.3. давати рекомендації, спрямовані на зменшення розміру збитку (шкоди) і врегулювання претензій.

9.3.12. Відмовитись від підтримання ділових відносин зі Страхувальником (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або від проведення фінансової операції у випадках, передбачених статтею 15 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", зокрема у разі:

9.3.12.1. якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації Страхувальника, особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим;

9.3.12.2. якщо у Страховика виникає сумнів стосовно того, що Страхувальник виступає від власного імені;

9.3.12.3. встановлення Страхувальнику неприйнятно високого рівня ризику;

9.3.12.4. ненадання Страхувальником необхідних для здійснення належної перевірки Страхувальника документів чи відомостей;

9.3.12.5. подання Страхувальником чи його представником Страховику недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману Страховика.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами Договору та цими Загальними умовами.

9.4.2. Надавати роз'яснення з усіх питань, що виникають у Страхувальника в частині правовідносин сторін Договору.

9.4.3. У разі отримання від Страхувальника повідомлення про збільшення ступеня ризику, протягом 2 (двох) робочих днів направити Страхувальнику відповідь електронною поштою щодо погодження чи непогодження Страховиком таких змін до Договору для подальшого укладення Додаткової угоди до Договору;

9.4.4. Повідомити Страхувальника про необхідність додаткової перевірки інформації щодо Події, та продовження строків прийняття рішення щодо такого випадку – протягом 3 (трьох) робочих днів з дати прийняття Страховиком відповідного рішення.

9.4.5. Вжити заходів щодо оформлення документів, наданих Страхувальником, для своєчасного здійснення страхової виплати.

9.4.6. У разі кваліфікації Події у якості страхового випадку, здійснити страхову виплату в порядку та строки, передбачені Договором. **Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати шляхом сплати отримувачу страхової виплати пені у розмірі 0,01% суми заборгованості за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки НБУ, яка діє**

у період, за який нараховується пеня, та не більше ніж за півроку з дати виникнення такого зобов'язання.

9.5. Якщо Страхувальник не сприяє або перешкоджає Страховику у реалізації його прав на дії, що здійснюються ним у зв'язку із настанням Події, або не виконує розпорядження або рекомендації Страховика, які надаються ним у зв'язку із настанням Події, Страховик має право відмовити у страховій виплаті або зменшити її розмір відповідно ступеню впливу дій Страхувальника на збільшення розміру збитків.

9.6. Сторони зобов'язані забезпечувати збереження інформації, що становить таємницю страхування, яка, згідно п.2.15 Загальних умов і чинного законодавства, є таємницею страхування, не розголошувати та не використовувати цю інформацію на свою користь чи на користь третіх осіб. Використання даних, що складають таємницю страхування, здійснюється виключно в межах чинного законодавства України.

10. ПОРЯДОК ДІЙ ПРИ НАСТАННІ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. У разі настання Події, що має ознаки страхового випадку, надалі – **Подія**, Страхувальник зобов'язаний протягом 2 (двох) робочих днів з дня, коли йому стало відомо про її настання, письмово (листом, телефаксом, телеграфом або електронною поштою) повідомити про це Страховику:

- на електронну адресу: **office@exposk.com.ua**
- за телефонами: **тел.(044) 541-02-02, факс (044) 541-05-75, моб.(067) 569-42-41**
- на адресу головного офісу: **02002, м Київ, вул. А. Шептицького 14, офіс 81.**

10.2. Повідомлення про настання Події, є виключно інформаційним документом, у якому описуються обставини того, що трапилось.

10.3. При настанні Події, Страховик у мінімальний можливий строк зобов'язаний організувати проведення Страхового розслідування, що здійснюється Страховиком або уповноваженою ним особою, які мають право доступу до об'єкта та місця настання Події, а також до певних матеріалів технічного розслідування Авіаційних подій, Серйозних інцидентів, Інцидентів, Надзвичайних подій та пошкоджень Повітряних суден на землі у цивільній авіації (у тому числі до закінчення його проведення Експертною установою з розслідування авіаційних подій), згідно із законодавством.

10.4. Будь-які дії Страховика, що здійснюються ним у зв'язку із настанням Події, не означають визнання Страховиком своїх зобов'язань за відповідною Подією, як і визнання Події у якості страхового випадку.

10.5. Страхове розслідування проводиться Страховиком або уповноваженою ним особою, які мають право доступу до об'єкта та місця настання Події, а також до певних матеріалів технічного розслідування авіаційних подій, серйозних інцидентів, інцидентів, надзвичайних подій (у тому числі до закінчення його проведення Експертною установою з розслідування авіаційних подій), згідно із законодавством.

10.6. Строк Страхового розслідування не повинен перевищувати 30 (тридцять) діб з дня отримання заяви щодо проведення страхової виплати та отримання всіх документів, які необхідні для визнання Події страховим випадком та визначення розміру страхової виплати.

10.6.1. У разі відсутності будь-якого документа, Страхувальник повинен надати письмове обґрунтування причин його відсутності. Якщо страхове розслідування потребує надання додаткової інформації органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими підприємствами, установами, організаціями, страховик має право продовжити строк розслідування ще на 60 (шістдесят) діб за умови письмового повідомлення страхувальника (інших осіб, які відповідно до умов договору страхування мають право на отримання страхової виплати) не пізніше наступного робочого дня за днем прийняття рішення щодо продовження строку страхового розслідування.

10.7. На запит Страховика, Страхувальник зобов'язаний надавати додаткову інформацію та/або документи щодо Події, передбачені законодавством, сприяти Страховику (уповноваженим ним особам) у незалежному розслідуванні Події; на вимогу Страховика, надавати подальшу інформацію та допомогу.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗБИТКУ

11.1. Для визнання Події страховим випадком, визначення розміру страхової виплати та здійснення страхової виплати належним отримувачам коштів, Страховику, в частині осіб, які претендують на отримання страхових виплат, надаються такі документи:

11.1.1. письмова заява про здійснення страхової виплати (оригінал);

11.1.2. Страховий Сертифікат, вказаний у п.2.14 цих Загальних умов (копія);

- 11.1.3. завдання на політ (копія);
- 11.1.4. сертифікат льотної придатності або дозвіл на виконання польотів (копія);
- 11.1.5. завдання на політ чи інші документи, що підтверджують, на момент настання Події, перебування на борту повітряного судна осіб, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків (копія);
- 11.1.6. завдання на політ чи інші документи, що підтверджують, на момент настання Події, перебування на борту повітряного судна працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт (копія);
- 11.1.7. листок непрацездатності Застрахованої особи (ЗО) та/ або довідка спеціалізованого закладу охорони здоров'я, у разі інвалідності ЗО - довідка про встановлення інвалідності застрахованій особі (копія);
- 11.1.8. у разі загибелі/ смерті Застрахованої особи - Свідоцтво про смерть ЗО та документи про правонаступництво для спадкоємців (нотаріально засвідчені копії).
- 11.2. У разі потреби, протягом 30 (тридцяти) діб з дня отримання відповідної заяви про здійснення страхової виплати, Страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків (шкоди), якщо це не суперечить законодавству.
- 11.3. Усі документи, що надаються Страхувальником у копіях, повинні бути засвідчені підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника-юридичної особи (у разі наявності печатки) або підписом Страхувальника – фізичної особи.
- 11.4. Якщо документи надані Страховику не в повному обсязі та/або в неналежній формі, та/або оформлені з порушенням існуючих норм (відсутній номер, дата, штамп, печатка, є виправлення тексту тощо), та/або видані органами та/або особами, які створені та/або обрані, та/або призначені у порядку, не передбаченому чинним законодавством України, то страхова виплата не проводиться до ліквідації цих недоліків. Про це Страховик повідомляє Страхувальника у письмовій формі протягом 10 (десяти) робочих днів з дати встановлення зазначених недоліків.

12. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ РОЗМІРУ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ. УМОВИ ТА СТРОКИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ

- 12.1. Здійснення страхової виплати проводиться Страховиком згідно з Договором на підставі заяви особи, яка має право на отримання страхової виплати, і рішення Страховика про визнання Події страховим випадком та здійснення страхової виплати (страхового акта).
- 12.2. Розмір Страхової виплати не може перевищувати обсяг зобов'язань Страховика, визначених Договором (страхової суми/ ліміту відповідальності).
- 12.3. Граничний термін здійснення Страхової виплати - 10 (десять) робочих днів з дати підписання відповідного Страхового акта.
- 12.4. У разі прийняття рішення про відмову у здійсненні Страхової виплати, Страховик зобов'язаний протягом 15 (п'ятнадцять) діб з дня, наступного за днем закінчення Страхового розслідування, повідомити про це Страхувальника (Вигодонабувача) у письмовій формі, з обґрунтуванням підстави відмови.
- 12.5. Страховик згідно з умовами договору страхування одноразово виплачує:
- 12.5.1. у разі загибелі/смерті Застрахованої особи внаслідок страхового випадку, спадкоємцю загиблого (померлого) згідно із законодавством, 100 відсотків страхової суми;
- 12.5.2. у разі встановлення Застрахованій особі інвалідності:
- I групи - 100 відсотків страхової суми,
  - II групи - 80 відсотків страхової суми,
  - III групи - 60 відсотків страхової суми.
- 12.5.3. у разі тимчасової втрати працездатності Застрахованою особою за кожен день - 0,2 відсотка страхової суми, але загалом не більше як 50 відсотків страхової суми.
- 12.6. Якщо здійсненню страхової виплати в частині конкретної Застрахованої особи при настанні її загибелі/ смерті/ встановлення певної групи інвалідності внаслідок нещасного випадку, що стався в результаті Події, передували страхові виплати, здійснені Страховиком внаслідок того ж нещасного випадку, що мав наслідком встановлення певної групи інвалідності цій ЗО або тимчасову втрату працездатності цієї ЗО, то подальші страхові виплати повинні здійснюватися за вирахуванням сум раніше проведених страхових виплат за одним і тим же страховим випадком.
- 12.7. У разі здійснення страхової виплати, загальний обсяг зобов'язань Страховика за Договором зменшується на розмір здійсненої страхової виплати.

12.8. Якщо, крім Страхувальника є також інші особи, винні у настанні страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний передати Страховикові всі документи та докази, які він має, і виконати дії, необхідні для реалізації Страховиком права вимоги до цієї особи. При цьому, якщо страхова виплата вже була здійснена і реалізація права вимоги до винної особи стала неможливою з вини Страхувальника, Страховик має право вимагати від Страхувальника повернення виплаченої суми у строк до 10 (десяти) робочих днів від дня одержання Страхувальником або іншою особою, яка отримала страхову виплату, заяви (іншого відповідного повідомлення) Страховика з цього приводу.

12.9. Розрахунки з отримувачами страхових виплат здійснюються згідно з нормативними актами чинного законодавством України.

12.10. Датою здійснення страхової виплати є дата списання грошових коштів з рахунку Страховика.

13. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДСТРОЧЕННЯ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ

13.1. Страховик має право **відстрочити** здійснення страхової виплати, якщо:

13.1.1. Він має обґрунтовані сумніви в частині страхового інтересу особи, яка претендує на отримання страхової виплати щодо конкретної суми страхової виплати, виходячи з Індивідуальних умов та/ або інших документів. Питання про здійснення страхової виплати вирішується протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання Страховиком належного документу на підтвердження страхового інтересу особи, яка вимагає здійснення страхової виплати на свою користь.

13.1.2. Відповідними Компетентними органами розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом настання Події, і триває розслідування обставин скоєння кримінального правопорушення (за участі Страхувальника, Додатково Застрахованої особи або їх представників), що призвело до настання збитку. Питання про здійснення страхової виплати вирішується протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання Страховиком письмового підтвердження правоохоронних органів про закриття кримінального провадження або зупинення (закінчення) такого досудового розслідування, згідно з нормами КПК України.

13.1.3. При наявності обґрунтованих сумнівів з приводу достовірності наданих документів або відповідності обставин Події ознакам страхового випадку, чи наявності інших фактів, які можуть стати підставою для відмови у здійсненні Страхової виплати, Страховик має право затримати страхову виплату на строк, необхідний для встановлення істини щодо дійсних обставин Події, але не більше, ніж на 6 (шість) місяців.

13.1.4. За наявності обставин, зазначених у п.11.4 Загальних умов.

13.2. Підставами для відмови Страховика у страховій виплаті є:

13.2.1. Навмисні дії Страхувальника/ Додатково Застрахованої особи (особи, яка претендує на отримання страхової виплати), спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, вчинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони, або випадків, визначених законом чи міжнародними звичаями;

13.2.2. Вчинення Страхувальником/ Додатково Застрахованою особою (особи, яка претендує на отримання страхової виплати), умисного кримінального правопорушення, що призвело до настання Події;

13.2.3. Подання Страхувальником неправдивих відомостей про об'єкт страхування, обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, або про факт настання страхового випадку;

13.2.4. Одержання Страхувальником (Додатково Застрахованою особою/ особою, яка претендує на отримання страхової виплати) повного відшкодування збитків від особи, яка їх заподіяла. Якщо збиток відшкодований частково, страхова виплата здійснюється з вирахуванням суми, отриманої від зазначеної особи як відшкодування збитків;

13.2.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання Події без поважних причин або невиконання інших обов'язків, визначених Договором або законодавством, якщо це призвело до неможливості для Страховика встановити факт, причини та обставини настання Події або розмір заподіяної шкоди (збитків);

13.2.6. Наявність обставин, що відносяться до винятків зі страхових випадків та обмежень страхування, передбачених цими Загальними умовами;

13.2.7. Відсутність (часткова або повна) документів, які необхідні, згідно цих Загальних умов для прийняття рішення щодо здійснення страхової виплати.

13.2.8. інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, які не суперечать законодавству України та зазначені у відповідних Індивідуальних умовах (Частині I Договору).

14. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ. ПОРЯДОК ВІДМОВИ ВІД ДОГОВОРУ

14.1. Всі зміни та доповнення до Договору вносяться за згодою Сторін, шляхом укладання відповідних Додаткових угод. Після укладання кожної Додаткової угоди вона стає невід'ємною частиною Договору.

14.2. Зміна умов Договору здійснюється протягом 3 (трьох) робочих днів з моменту одержання заяви однієї Сторони Договору іншою Стороною. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна на внесення змін у Договір протягом 3 (трьох) робочих днів, вирішується питання про дію Договору на попередніх умовах або про припинення його дії.

14.3. Дія Договору припиняється і Договір втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

14.3.1. закінчення строку дії Договору;

14.3.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

14.3.3. смерті Страхувальника-фізичної особи, крім випадків, передбачених ст. 100 Закону України «Про страхування», надалі – Закон;

14.3.4. у разі виникнення заборгованості Страхувальника по сплаті чергової частини страхового платежу (його частини) - через 10 (десять) робочих днів після отримання Страхувальником письмової вимоги Страховика про необхідність оплати суми заборгованості, за виключенням випадків коли відповідний прострочений страховий платіж (його частина) було сплачено протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення Страховиком такої вимоги Страхувальнику.

14.3.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

14.3.6. набрання законної сили рішенням суду про визнання Договору недійсним;

14.3.7. в інших випадках, передбачених законодавством України і Договором.

14.4. Дію Договору може бути достроково припинено на вимогу Страхувальника або Страховика. Про намір достроково припинити дію Договору будь-яка Сторона зобов'язана належним чином повідомити іншу не пізніше ніж за 10 (десять) робочих днів до дати передбачуваного припинення дії Договору, з одночасним направленням копії відповідної Заяви про дострокове припинення Договору на адресу Уповноваженого органу з питань цивільної авіації (Державіаслужби).

14.5. У разі припинення Страховиком діяльності та виконання страхового портфеля Страховик повертає Страхувальнику сплачений страховий платіж повністю. У разі передачі страхового портфеля страховику- правонаступнику та припинення Договору, відповідно до [частини третьої](#) ст.56 Закону «Про страхування» за ініціативою Страхувальника, після такої передачі страховик – правонаступник повертає Страхувальнику страхову премію за період, що залишився до закінчення строку дії Договору.

14.6. В разі дострокового припинення дії Договору на вимогу Страхувальника, Страховик повертає йому сплачені страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору, та фактичних страхових виплат, що були здійснені за Договором. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору, то Страховик повертає сплачені ним страхові платежі повністю.

14.7. У разі дострокового припинення дії Договору на вимогу Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору, Страховик повертає Страхувальнику внесені страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору, фактичних страхових виплат, що були здійснені за Договором.

14.8. Максимальна частка витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору, становить **50%**.

14.9. Частина страхового платежу, що підлягає поверненню, повинна бути виплачена Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів з дати дострокового припинення дії Договору, проте не раніше врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових збитків (складення відповідного страхового акту або прийняття рішення про відмову у страховій виплаті).

14.10. Страхувальник має право протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня укладення Договору відмовитися від нього без пояснення причин, крім випадків, якщо:

14.10.1. строк дії Договору становить менше 30 (тридцяти) календарних днів;

14.10.2. Страхувальник повідомив Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку за Договором;

14.11. Про намір відмовитися від Договору Страхувальник повідомляє Страховика у письмовій (електронній) формі, одночасно із наданням копії такої заяви до Уповноваженого органу з питань цивільної авіації (Державіаслужби), з відміткою Державіаслужби про отримання цієї копії заяви.

14.12. У разі відмови Страхувальника від Договору, Страховик зобов'язаний повернути Страхувальнику сплачену страхову премію повністю протягом 10 (десяти) робочих днів від дати дострокового припинення дії Договору, за умови, що протягом цього періоду не відбулася Подія. Повернення страхової премії (платежу) здійснюється на банківські реквізити Страхувальника, вказані ним у письмовому повідомленні про відмову від Договору.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

15.1. У разі невиконання або неналежного виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність згідно із законодавством України.

15.2. Усі спори і розбіжності, що можуть виникнути між Сторонами у ході реалізації Договору, вирішуються шляхом переговорів. Якщо спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору у порядку, визначеному чинним законодавством України.

15.3. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за Договором, якщо це невиконання стало наслідком обставин непереборної сили, що виникли після укладання Договору в результаті подій надзвичайного характеру, яких Сторона не могла запобігти доступними способами. Строк виконання зобов'язання в такому випадку подовжується на строк дії таких обставин.

15.4. Під форс-мажорними обставинами розуміються обставини непереборної сили, на які Сторона не може впливати і за виникнення яких не несе відповідальності, такі як: війна, військові дії, масові заворушення, державний переворот, рішення і дії органів державної влади тощо, якщо такі обставини можуть призвести до об'єктивної неможливості для Сторін (Сторони) виконати свої зобов'язання за Договором. Факт наявності і період дії форс-мажорних обставин підтверджуються документом, виданим Торгово-промисловою палатою України.

15.5. Якщо форс-мажорні обставини діють протягом 3 (трьох) послідовних місяців, кожна зі Сторін буде мати право відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за Договором, без права відшкодування можливих збитків.

15.6. Сторона, для якої створилась неможливість виконання зобов'язань за Договором у зв'язку з форс-мажорними обставинами, повинна протягом 10 (десяти) календарних днів з моменту початку дії таких обставин, сповістити про них іншу Сторону: як про настання, так і щодо припинення дії таких обставин.

15.7. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання чи припинення дії обставин непереборної сили позбавляє відповідну Сторону права посилаватися на них, як на підставу звільнення від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за Договором.

16. ЗАСТЕРЕЖЕННЯ/ ПОЛОЖЕННЯ, ЩО Є НЕВІД'ЄМНИМИ ЧАСТИНАМИ ДОГОВОРУ

16.1. Вказані нижче Застереження/ Положення є невід'ємними частинами Договору, крім випадків, коли у Частині 1 "«Індивідуальні умови Договору страхування» міститься уточнений для конкретного Договору перелік Застережень/ Положень.

16.2. У разі, якщо номери (коди) конкретних Застережень/ Положень, що містяться у Частині 1 «Індивідуальні умови Договору страхування», відсутні у розділі 16 цих Загальних умов, або зміст конкретних Застережень/ Положень відрізняється від тексту відповідних Застережень/ Положень, що містяться у даному розділі Загальних умов, то Страховик забезпечує наявність, у якості Додатків до Частини 1 "Індивідуальні умови Договору страхування", зазначених Застережень/ Положень, викладених українською мовою.

Вказані нижче Застереження/ Положення LSW 617H, що відповідають умовам Лондонської міжнародної асоціації андеррайтерів (International Underwriting Association) і сформульовані в оригіналі англійською мовою, наведені в українському неавторизованому перекладі.

16.2.1. У будь-якому разі, при розгляді спорів у суді (арбітражному суді тощо) оригінальні англійські тексти Застережень/ Положень, вказаних у п.п.16.2, 16.3 цих Загальних умов, мають переважну юридичну силу перед перекладами цих Застережень/ Положень на будь-яку іншу мову, крім англійської.

16.3. Застереження/ Положення LSW 617H

16.3.1. Застереження LSW 617H - щодо виключення географічних зон

1. Незважаючи на будь-які положення, що вступають в протиріччя з нижченаведеними умовами, і, враховуючи п.п. 2 і 3 цього Застереження, страховий захист не поширюється на будь-які збитки, пошкодження або витрати, що виникають в географічних межах будь-якої з нижче зазначених країн або регіонів:

a. Алжир, Бурунді, Крайній північний регіон Камеруну, Центральноафриканська Республіка, Демократична Республіка Конго, Ефіопія, Кенія, Малі, Мавританія, Нігерія, Сомалі, Республіка Судан, Південний Судан.

b. Колумбія, Перу.

c. Афганістан, Джамму і Кашмір, М'янма, Північна Корея, Пакистан.

d. Абхазія, Донецька та Луганська області України, Нагорний Карабах, Північно-Кавказький федеральний округ, Південна Осетія.

e. Іран, Ірак, Ліван, Лівія, провінція Єгипту Північний Синай (у тому числі міжнародний аеропорт Таба), Сирія, Ємен.

f. Будь-яка країна, де експлуатація застрахованого повітряного судна порушує санкції ООН.

2. Однак, страховий захист діє під час:

a. перельоту над будь-якою з виключених країн, якщо такий переліт виконується в межах повітряного коридору, визнаного на міжнародному рівні, і згідно з рекомендаціями ІКАО;

або

b. випадків, коли застраховане повітряне судно приземлилось у виключеній країні в результаті безпосереднього впливу і виключно внаслідок форс-мажорних обставин.

3. Страховий захист для польоту у будь-яку з виключених країн може бути наданий Страховиком на умовах, що мають бути погоджені перед виконанням такого польоту.

17. ІНШІ УМОВИ

17.1. Якщо інше не передбачено Сторонами, всі складові Договору страхування, крім Частини 2, якою є ці Загальні умови, оформлюються у двох примірниках, кожен з яких має однакову юридичну силу, по одному для Страхувальника і Страховика.

17.2. Строк дії Договору, укладеного на підставі цих Загальних умов, не може бути продовженим. Для продовження страхового захисту щодо об'єкту страхування, вказаного в Індивідуальних умовах, Сторони можуть укласти новий договір страхування.

17.3. Договір страхування, укладений з клієнтом, у відповідності з цими Загальними умовами, не є додатковим до інших товарів, робіт або послуг, що не є страховими.

17.4. Відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»:

17.4.1. Страхувальник, шляхом підписання Індивідуальних умов, надає Страховикові згоду на обробку (збір, реєстрацію, накопичення, зберігання, адаптування, зміну, поновлення, використання та поширення, реалізацію, передачу), знеособлення, знищення персональних даних з метою та в обсязі, встановленому чинним законодавством України.

17.4.2. Ця інформація також може передаватися третім особам, безпосередньо задіяними в обробці цих даних, а також в інших випадках, прямо передбачених законодавством України.

17.4.3. Підписанням Індивідуальних умов Страхувальник засвідчує, що отримав повідомлення про включення інформації до бази персональних даних контрагентів Страховика (ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ») з метою та в обсязі, передбаченими чинним законодавством України, та підтверджує, що з правами, наданими ст.8 Закону України "«Про захист персональних даних» ознайомлений, про місцезнаходження бази персональних даних повідомлений. Страхувальник підтверджує, що отримав письмову згоду від Вигодонабувача, в разі наявності Вигодонабувача іншого, ніж Страхувальник, своїх працівників та уповноважених осіб щодо обробки їх персональних даних Страховиком та повідомив останніх про обсяг та мету, з якою будуть оброблятися їх персональні дані, про осіб, яким його персональні дані передаються, та про права, визначені ст.8 Закону України «Про захист персональних даних».

17.4.4. Підписанням Індивідуальних умов Договору Страхувальник підтверджує, що йому до укладання такого Договору Страховиком було додатково надано інформацію, передбачену ст.7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії».

17.4.5. Порядок сплати податків і зборів за рахунок фізичної особи в результаті отримання фінансової послуги.

1) Операції, пов'язані з отриманням фізичною особою фінансової послуги, зокрема, сплата страхової премії, здійснення страхової виплати, повернення страхової премії при достроковому припиненні дії Договору не підлягають оподаткуванню.

2) Виключення складають випадки виплати моральної шкоди, страхового відшкодування спадкоємцю, та інші випадки, передбачені чинним законодавством, що оподатковуються згідно з нормами Податкового Кодексу України.

17.4.6. Страхувальник має право подати звернення з питань захисту прав споживачів фінансових послуг до

Національного банку України (орган, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг):

- Адреса: 01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9, Телефон: 0-800-505-240
- Веб-сайт: bank.gov.ua, E-mail: nbu@bank.gov.ua
- Для подання письмових звернень громадян: вул. Інститутська, 11-б, м. Київ, 01601.
- Документи в електронній формі приймаються на електронну скриньку: nbu@bank.gov.ua

Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Центральний апарат)

- Адреса 01001, м. Київ, вул. Б.Грінченка, 1.
- Телефони: (044) 279 12 70 - приймальня; (044) 278 84 60, 278 41 70 – канцелярія.

18. КОНТАКТНІ ДАНІ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

02002, м Київ, вул. А. Шептицького (раніше Луначарського) 14, офіс 81
Тел. (044) 541-02-02, факс (044) 541-05-75, моб. (067) 569-42-41
в електронному вигляді на адресу: office@exposk.com.ua.